

saa at der bliver givet Rigsdagen den Tid, der er fornøden til at behandle det. Det er imidlertid en saa selvfølgelig Ting og ligger indirekte i det af Finansministeren givne Tilsagn, saa derom har man ikke behøvet nogen særlig Udtalelse.

Af Tilsagnets Ordlyd fremgaar da ogsaa, at Ministeren ikke alene vil tage Hensyn til Dækning af Udgiften til Afdrag og Forrentning af det optagne Statslaan, men at Finansministeren heller ingenlunde stiller sig afvisende overfor den Tanke, at en Del af Behøvet bør dækkes ved en Beskatning, der tilvejebringes allerede i indeværende Samling. Men hvor meget det vil være nødvendigt at indvinde ad den Vej, kan ikke overses endnu, og derfor udsendes Regeringens Afgørelse deraf til længere hen paa Samlingen. Men det ligger i det af Finansministeren givne Tilsagn, at i betimelig Tid forinden Udgangen af Samlingen maa ogsaa disse Overvejelser være endt, og Overvejelsernes Resultat foreligge i et Lovforslag her. Uden at et saadant Tilsagn var givet, vilde mine Meningsfæller og jeg ikke have anset det for forsvarligt at gaa med til Vedtagelsen af det her forelagte Lovforslag, men saaledes som det her foreligger, mener vi at kunne gøre det, og derfor skal jeg i Tillid til Ministerens Tilsagn anbefale Lovforslaget til uforandret Vedtagelse.

Finansministeren (Brandes): Ærede Medlemmer vil have set af Udvalgets Betænkning, at Lovforslaget indstilles til uforandret Vedtagelse, og vil ligeledes have hørt dette af den ærede Ordførers Foredrag, saa for saa vidt vilde der ikke være nogen Anledning for mig til at gøre nogen Bemærkning ud over den, at jeg erklærer mig vel tilfreds med, at Udvalgets Arbejde er endt med denne Indstilling. Imidlertid er der jo sket det maaske noget usædvanlige, at foruden den af Udvalget valgte og for hele Udvalget talende Ordfører har ogsaa det ærede Medlem for Randers Aamts 6te Valgkreds (N. Neergaard) talt paa sit Partis Vegne, og jeg skylder da denne anden Ordfører nogle Bemærkninger.

Det ærede Medlem fastholdt i Dag — det undrer mig i og for sig ikke, vi plejer jo her i Folketinget at fastholde, hvad vi tidligere har sagt —, at hans Betragtninger ved første Behandling var rigtige, f. Eks. den, at Statslaanet var for stort. Efter de Oplysninger, der indeholdes i Betænkningen med Hensyn til Kassebeholdningen og Reservefonden, hvilke Oplysninger understregedes af det ærede

Medlem for Randers Aamts 6te Valgkreds, forekommer det mig, at man kun med stor Vanskelighed kan paastaa dette. Jeg skulde — som jeg vist allerede sagde ved første Behandling — ikke have været uvilig til at gaa til Optagelsen af et endnu større Statslaan. Det ærede Medlem ved, at naar en Minister stifter et Statslaan, har Oppositionen i Almindelighed den ret nemme Stilling, som Oppositionen benytter sig af, at sige: Statslaanet er for stort. Det ærede Medlem vil nok erindre, at sligt er passeret. Det forekommer mig imidlertid, at Forholdene ved denne Lejlighed er af en noget særegen Natur. Stillingen er saa alvorlig, Statens Trang til Penge saa kraftig, Kravene, der kommer, saa indtrængende, at det vel neppe lader sig paastaa, at Staten ikke skal søge at trække til sig de Midler, den paa nogen Maade kan. Desuden er jeg tilbøjelig til at mene, at det ikke vilde have været uheldigt, om det Statslaan, som det ærede Medlem som Finansminister afsluttede i 1912, var blevet noget større. Det er muligt — det vil jeg ikke benægte —, at jeg den Gang som Oppositionsmand gik ud fra, at det snarere var for stort end for lille, men naar jeg nu ser tilbage og tager Hensyn til de Erfaringer, der er gjorte siden 1912, var jeg ikke langt fra at tro, at det vilde have været heldigt, om det havde været noget større, og derfor har jeg ogsaa den inderlige Overbevisning, at naar det ærede Medlem en Gang kommer til at staa paa den Plads, han den Gang forlod, og jeg er i Opposition, vil det ærede Medlem erkende, at det Statslaan, vi nu afslutter i 1914, ingenlunde er for rigeligt, og at vi ingenlunde søger at drage for mange Penge ind i Statskassen.

Det ærede Medlem gav imidlertid en Art Anvisning paa, hvorledes vi skulde have undgaaet, at Statslaanet blev saa stort, nemlig ved straks at søge at inddrage Midler i Statskassen ved Hjælp af Skattepaalæg. Dette synes mig ganske fantastisk. Det er forbavsende for mig, at et nøgternt Medlem som det ærede Medlem kan foreslaa noget saadant, ja, endda har kunnet tænke noget saadant. Skulde det virkelig i de Maaneder, der nu er gaaet siden Krigens Udbrud, have været nærliggende for Finansministeren at fremkomme med Forslag om nye Skatter, paa et Tidspunkt altsaa, hvor netop Skatteindtægten syntes uvis? Hvor skulde vel nye Skatter paalægges? Der kan vel kun være Tale om to Slags Skatter, indirekte og direkte, og hvad